

*S láskou a porozuměním
k harmonickému rozvoju
osobnosti dítěte*

Školský vzdelávací program pre 1.stupeň ZŠ

Stupeň vzdelania: **ISCED 1**

Dĺžka štúdia: **štyri roky**

Vyučovací jazyk - **slovenský**

Študijná forma – **denná**

Druh školy - **štátna**

Typ školy - **neplnoorganizovaná ZŠ**

Predkladateľ: **riaditeľka základnej školy**

Názov školy: **Základná škola Jablonec**

Adresa: **900 87 Jablonec 59**

IČO v sieti škôl: **710055340**

Riaditeľ školy: **Mgr.Štěpánka Oscitá**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **Mg. Martina Sabová**

Ďalšie kontakty: tel.033-6488156, e-mail: skola.jablonec@centrum.sk

www.zs1-4jablonec.edupage.org

Zriaďovateľ: **Obec Jablonec**

Adresa: **900 87 Jablonec 206**

IČO zriaďovateľa : **00304794**

Kontakty: tel.033-6488113, fax-033-6488119, e-mail: jablonec@jablonec.sk

Platnosť dokumentu: **od 1.septembra 2016**

ŠkVP bol prerokovaný v pedagogickej rade dňa 30. augusta 2016

a v Rade školy dňa 29. 9. 2016

predseda RŠ

pečiatka

riaditeľ školy

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základná škola v Jablonci je nepľnoorganizovaná ZŠ so spojenými ročníkmi.

1.1 Veľkosť školy

Škola sa nachádza v pokojnom prostredí našej obce. Budova školy je prízemná s tromi priestranými triedami, zborovňou, šatňou a sociálnym zariadením. Dve triedy sú využívané na vyučovanie spojených ročníkov, vybavené počítačovou technikou. Ďalšia trieda slúži pre potreby ŠKD, v zimnom období v dopoludňajších hodinách ako telocvičňa. Súčasťou školy je uzavretý školský dvor s vysadenou zeleňou a detská relaxačná záhrada. Priemerný počet žiakov navštevujúcich ZŠ je 30.

1.2 Charakteristika žiakov

Takmer všetci žiaci školy majú trvalé bydlisko v obci Jablonec. Po ukončení dochádzky v ZŠ Jablonec žiaci pokračujú v susedných obciach (Budmerice, Cífer). Pri žiakoch so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa obraciame na odborníkov.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

V škole pracuje plne kvalifikovaný kolektív. Dve učiteľky s aprobáciou „Učiteľstvo pre I.stupeň ZŠ“ a jedna vychovateľka v ŠKD. Na dobu určitú prijímame každý školský rok externých vyučujúcich na vyučovanie anglického jazyka a náboženskej výchovy. V rámci projektu Infovek boli všetci pg.pracovníci zaškolení v programe PIRŠ. Učiteľka navštevovala jazykový kurz - výučba anglického jazyka. 1 učiteľka absolvovala vzdelávanie MVP na ZŠ. Priebežne sa učiteľky zúčastňujú školení organizované MPC v Bratislave. Učitelia využívajú nové metódy a formy práce a individuálne pristupujú k žiakovi.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Každoročne prebieha zápis do 1. ročníka v súlade so zák.č.245/2008, § 20, ods.2-4. Rodičia sú písomne oboznámení o prijatí žiaka do školy alebo o odložení povinnej školskej dochádzky (Rozhodnutie riaditeľa školy).

1.5 Dlhodobé projekty

Už niekoľko rokov sa naša škola aktívne zapája do projektu Mliečna školská liga. Účasť našich žiakov je priemerne 70%. Naši žiaci sa každoročne zúčastňujú rôznych športových a umeleckých súťaží a týždenného plaveckého kurzu. Realizujeme rôzne projekty na ochranu zdravia a prírody a humánný celoročný projekt „S láskou ku krajšiemu detstvu“.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je dlhodobá na kvalitnej úrovni. Rada školy má 5 členov (1 pg.zamestnanec, 1 nepg.zamestnanec, 2 zástupcovia rodičov, 1 zástupca obecného zastupiteľstva). Rada školy zasadá 3 – 5-krát do roka. Schôdzky rodičov sa uskutočňujú v školskom roku 3-krát. Prvá v septembri – plenárna, ďalšie dve individuálne v 1. a 3.štvrtroku. Podľa potreby riaditeľka zvoláva mimoriadne schôdzky ZRPŠ. Vzhľadom na bližšie kontakty s rodičmi v prostredí malej obce nie sú potrebné častejšie schôdzky ZRPŠ. Rodičia spolupracujú tiež pri organizovaní školských akcií, najmä už tradičnej Vianočnej akadémie (príprava vianočného občerstvenia, výroba suvenírov,...).

1.7 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Budova školy je prízemná s tromi priestrannými triedami, zborovňou, šatňou a sociálnym zariadením. Dve triedy sú využívané na vyučovanie spojených ročníkov, ďalšia trieda slúži pre potreby ŠKD, v zimnom období v dopoludňajších hodinách ako telocvičňa. I keď škola nemá telocvičňu, disponuje s kvalitným telocvičným náradím a pomôckami potrebnými na kvalitný vyučovací proces v oblasti TEV. Za priaznivého počasia využívame predovšetkým pobyt vonku – priestranný školský dvor, miestne umelé a veľké futbalové ihrisko. V jednej triede je umiestnených 6 počítačov, využívajú sa pri výučbe a záujmovej činnosti. Ďalej je tu pianino PETROF, ktoré sa využíva na vyučovanie hudobnej výchovy všetkých ročníkov a záujmovej činnosti. Druhú triedu môžeme charakterizovať ako prírodovedno-vlastivednú. Je vybavená mapami, dataprojektorom a ďalšími didaktickými pomôckami. V tejto triede sú nainštalované ďalšie počítače – spolu 9 kusov. Učitelia majú k dispozícii notebooky. V oboch triedach využívame mobilnú interaktívnu tabuľu. Škola má vlastnú miestnosť pre činnosť ŠKD, ktorá je priestorovo upravená ako herňa. Táto je vybavená audiovizuálnou technikou (televízor, video, DVD, CD prehrávač) a mnohými modernými hračkami. Všetky triedy sú vybavené moderným nábytkom, keramickými tabuľami na stenách i na kolieskových stojanoch a majú koberec slúžiaci na oddychovú činnosť žiakov. Výučba vo všetkých predmetoch je kvalitnejšia vďaka moderným pomôckam. Škola nemá vlastný kabinet. Pomôcky na vyučovanie sú prehľadne uložené v skrinách v triedach a v zborovni. V škole je knižnica viac-menej učiteľská, z ktorej majú možnosť si požičiavať detské tituly aj deti. Sociálne zariadenie je hygienicky vyhovujúce. Žiaci našej školy sa stravujú v ŠJ v budove MŠ.

1.8 Škola ako životný priestor

Priestory školy sú esteticky vyzdobené, výzdoba reaguje na aktuálne obdobia. Aktuálne informácie o aktivitách školy sú umiestnené na nástenke v šatni a informačnej tabuľi umiestnenej pri vchode do školského dvora. Vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi sú na priateľskej úrovni. Vďaka malému počtu žiakov vládne v škole takmer rodinná atmosféra.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie sú pre žiakov vytvorené, poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci je na triednických hodinách, ale aj pred každou vychádzkou, alebo pred rôznymi podujatiami. Pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru organizujeme v spolupráci so zriaďovateľom. Uskutočňujú sa pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňujú sa nedostatky podľa výsledkov revízií...

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Základná škola Jablonec je nepľnoorganizovaná (menejtriedna) škola so spojenými ročníkmi. V dvoch triedach sa vzdelávajú žiaci štyroch ročníkov. O spájaní ročníkov v danom školskom roku rozhoduje každoročne v auguste pg. rada. Učiteľky počas svojej pg. praxe prešli už všetkými variantmi spájania ročníkov. V triedach je nižší počet žiakov, preto sa im učiteľ môže viac individuálne venovať. Vďaka špecifickej organizačnej forme vo vyučovaní spojených ročníkov (striedanie priamej práce učiteľa so žiakmi a samostatnej práce žiakov) sa naši žiaci učia väčšej samostatnosti a disciplíny počas vyučovacích hodín. Spomenuté nadobudnuté schopnosti oceňujú pedagógovia na 2.stupni ZŠ. Škola poskytuje žiakom všeobecné vzdelanie zamerané na rozvoj osobnosti dieťaťa. Podmienky na vzdelávanie sú na veľmi dobrej úrovni. Pedagogický zbor spoločne rieši problémy. Učители sú vzorom pre žiakov, sú priateľskí a aktívne sa zapájajú do diania v triede. Škola sa nachádza v obci. Vo veľkej miere sa podieľa na zvyšovaní kvality a kultúry obce. Absolúvaním programu má žiak osvojené základy vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Váži si seba a druhých ľudí, vie komunikovať a spolupracovať. Získa základy používania materinského jazyka a cudzieho jazyka.

2.1 Pedagogický princíp školy

Úsilím školy je, aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu a pod.

Snahou školy je aj posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast, podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka, skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami, zaviesť nové formy a metódy práce.

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch.

Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech....

Zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

Výchovno-vzdelávacia činnosť smeruje k príprave žiakov na život.

Princípom je viesť žiakov k tvorivému mysleniu, kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať a byť schopní celoživotne sa vzdelávať...

Žiakov vychovávame k zodpovednosti a samostatnosti....

Snažíme sa docieľiť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole.

Zabezpečujeme kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Vychovávame žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi žiakov sa snažíme vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Veľký dôraz kladieme na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebahodnotenia a sebahodnotenia žiaka. Cieľom je, aby žiaci získali dobrý učebný štýl, poznali svoje silné a svoje slabé stránky.

2.2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Výhodou našej školy je:

- optimálne prostredie vidieka,
- nízky počet tried a nižší počet žiakov,
- korektné a humánne vzťahy učiteľov a žiakov, takmer rodinný charakter,
- tvorivé prostredie a zánietení učitelia, ktorí sú ochotní ďalej sa vzdelávať.

Vybavenie školy je na veľmi dobrej úrovni, a preto nič nebráni žiakom, a ani učiteľom podávať veľmi dobré výsledky a plniť tak výchovno-vzdelávacie ciele. Anglický jazyk vyučujeme od 1. ročníka ako povinný predmet. V súčasnosti máme vybavené obidve triedy výpočtovou technikou – počítače, dataprojektor, plátno a mobilná interaktívna tabuľa.

Stupeň vzdelania: ISCED 1

2.3. Profil absolventa

Absolvent 1. stupňa ZŠ by mal:

- svojím vystupovaním robiť dobré meno škole,
- ovládať základy potrebných počítačových aplikácií,
- mať osvojené sociálne komunikačné spôsobilosti,
- mať spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia,
- byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy,
- byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, dbať na svoje zdravie,
- vedieť uzatvárať kompromisy,
- byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií,
- vedieť sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti,
- snažiť sa riešiť problémy a konflikty chápaným a primeraným spôsobom,
- byť schopný v cudzom jazyku na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,
- uvedomovať si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- hodnotiť získané informácie, spracovať ich a využiť vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomiť si svoje rozvojové možnosti,
- byť spôsobilý učiť sa,
- byť usilovný, svedomitý, samostatný, slušný,
- mať potrebné vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré by využil pri realizácii úloh a tak bude pripravený ďalej rozvíjať svoju osobnosť.

2.4. Pedagogické stratégie

Základná škola Jablonec je neplnoorganizovaná 2-triedna škola so spojenými ročníkmi. V dvoch triedach sa vzdelávajú žiaci štyroch ročníkov. O spájaní ročníkov v danom školskom roku rozhoduje každoročne v auguste pg. rada. Učiteľky počas svojej pg. praxe prešli už všetkými variantmi spájania ročníkov. V triedach je nižší počet žiakov, preto sa im učiteľ môže viac individuálne venovať. Vďaka špecifickej organizačnej forme vo vyučovaní spojených ročníkov (striedanie priamej práce učiteľa so žiakmi a samostatnej práce žiakov) sa naši žiaci učia väčšej samostatnosti a disciplíny počas vyučovacích hodín. Spomenuté nadobudnuté schopnosti oceňujú pedagógovia na 2.stupni ZŠ. Vo vyučovacom procese využívame a naďalej budeme využívať modernú didaktickú techniku, IKT.V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností. Všímame si individuálne osobitosti žiakov, pri výskyte príznakov špecifických porúch učenia spolupracujeme s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Pezinku. Dôležitým odporúčaním je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprosievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

2.5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Naša škola zabezpečuje výučbu aj pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, s nadaním, so špecifickými poruchami učenia, s telesným postihnutím, v prípade individuálnej integrácie pracujeme so žiakmi podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu.

2.6. Začlenenie prierezových tém

Osobnostný a sociálny rozvoj sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom. Cieľom je prispieť ku komplexnému osobnostnému rastu žiaka a rozvoju jeho životných zručností. Uplatňovaním tejto prierezovej témy sa vytvára prostredie pre podporu individuality a zdravého sebavedomia žiaka na jednej strane a rozvoj zmyslu pre spoločnosť založenej na rovnosti a tolerancii na druhej strane.

Environmentálna výchova je včlenená do obsahu prírodovedy a prelína sa všetkými vyučovacími predmetmi. Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť:

- chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi,
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta,
- pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,

- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

Dopravnú výchovu zabezpečíme na hodinách telesnej výchovy, prírodovedy, vlastivedy, zabezpečíme pre žiakov návštevu dopravného ihriska.

Ochrana života a zdravia je témou triednických hodín, ale aj súčasťou všetkých predmetov a didaktických hier, tiež rôznych projektov. Integruje spôsobilosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Mediálna výchova pomocou všetkých výchovno- vzdelávacích predmetov:

- umožňuje žiakom, aby si osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi a súčasne rozvinúť u žiakov spôsobilosť - mediálnu kompetenciu t.j. zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu,
- vychováva žiakov ako občanov schopných vytvoriť si vlastný názor na základe prijímaných informácií,
- formuje schopnosť detí a mládeže kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Multikultúrna výchova je integrálnou súčasťou výučby každého predmetu. Žiak tak spoznáva iné kultúry, ich históriu, zvyky a tradície, akceptuje ich a dokáže s nimi spolupracovať.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra je súčasťou výučby každého predmetu, cieľom je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti je zapracovaná priebežne do jednotlivých vyučovacích predmetov a záujmovej činnosti. Rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti.

3. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

3.1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Naučiť žiakov sebahodnoteniu.

3.2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Kontrola a hodnotenie zamestnancov bude prebiehať na základe:

- pozorovania (hospitácie)
- rozhovoru
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- úspechov triedy
- zapájania sa do mimoškolskej činnosti
- organizovania podujatí
- reprezentácie školy na súťažiach
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania
- tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- vzájomného hodnotenia učiteľov (vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).

3.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP. Pravidelne monitorujeme:

- Aké podmienky poskytuje škola na vzdelanie
- Aká je spokojnosť vedenia školy s učiteľmi
- Aká klíma vládne v škole
- Akou formou prebieha vyučovací proces
- Aké výsledky vzdelávania dosahujú žiaci
- Aké je riadenie školy
- Aká je úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Aká je úroveň výsledkov práce školy

Naším cieľom je spokojnosť rodičov, učiteľov a žiakov a kvalita výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu.

3. ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

1.ROČNÍK (vid' Inovovaný školský vzdelávací program)

2.ROČNÍK (vid' Inovovaný školský vzdelávací program)

3. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9
	Anglický jazyk	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4
	Informatická výchova	1
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1
	Vlastiveda	1
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2
	Hudobná výchova	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2
Spolu		25

4. ROČNÍK

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9
	Anglický jazyk	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4
	Informatická výchova	1
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1
	Vlastiveda	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2
	Hudobná výchova	1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2
Spolu		26

Všetky predmety okrem etickej a náboženskej výchovy klasifikujeme. Etickú a náboženskú výchovu hodnotíme slovnou – „absolvoval“, „neabsolvoval“. Každoročne prerokované v pedagogickej rade .

4. UČEBNÉ OSNOVY

Tvorí vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Národný štandard finančnej gramotnosti rozvíja poznatky, zručnosti a skúsenosti potrebné na rozširovanie svojich vedomostí o osobných financiách. Vedie k schopnosti aplikovať vedomosti a obsah reflektuje na neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Spôsob implementácie:

V ISCED 1 je finančná gramotnosť zapracovaná do jednotlivých vyučovacích predmetov počas celého výchovno-vzdelávacieho procesu na I. stupni.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Jazyk a komunikácia	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	9	9

Charakteristika predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Jazyk slovenský v 1. a 2. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú v 1. ročníku ZŠ a v ďalších ho prehľbujú. K hlavným aspektom rozvíjania už získaných jazykových zručností a návykov patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením, verbálnu a neverbálnu komunikáciu. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám a prostredníctvom nich k materinskému jazyku. Písanie je základným nástrojom gramotnosti.

Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie

Systematická spolupráca pôsobiaca v interakcii učiteľ – žiak sa bude smerovať k hlbšiemu poznaniu materinského jazyka, k väčšej hrdosti a úcte k jazyku, čo v praxi znamená, že žiaci budú svoj jazyk poznať, budú ho vedieť používať, budú ním tvorivo myslieť a bez ťažkosti sa budú ním aj písomne vyjadrovať.

Obsah predmetu v 3. ročníku

Jazyk slovenský v 3.ročníku ZŠ sa člení na tieto zložky: **jazykové vyučovanie, čítanie a literárna výchova, slohová výchova**. Týždenne žiaci absolvujú päť hodín jazykového vyučovania, vrátane slohovej výchovy a štyri hodiny čítania.

Jazyková zložka

Tlačené a písané písmená abecedy. Radenie slov podľa abecedy. Názvy písmen. Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy. Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky.

Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík. Delenie spoluhlások na tvrdé, mäkké a obojaké. Názvy obojakých spoluhlások. Pravopis po obojakých spoluhláskach. Definícia a pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní. Príbuzné slová. Obsah učiva spočíva v ovládaní vybraných slov po jednotlivých obojakých spoluhláskach (okrem spoluhlásky f). Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov. Vyvodit' definíciu podstatných mien na konkrétnych, ich rozdelenie na všeobecné a vlastné. Pravopis vlastných podstatných mien. Vyvodit' jednoduchú definíciu sloviac. Definícia prídavných mien. Vyvodenie pojmu z akostných prídavných mien. Definovať zámena. Žiakov neučiť delenie zámen, iba ich naučiť prakticky ich vyhľadať v cvičeniach, v textoch a pod. Definovať číslovky. Žiaci od 1. triedy používajú číslovky v matematike. Pri definícii vychádzať z poznatkov žiakov o číslovkách. Spomenúť číslovky základné aj radové, ale nevyžadovať, aby tieto pojmy žiaci ovládali.

Čítanie a literárna výchova

Literárne texty sú zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu. Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. V súvislosti s poéziou naučiť žiakov pojem verš. Krátke ľudové útvary. Pojem pranostika – vysvetliť, zoznámiť žiakov so známymi pranostikami. Vychádzať z poznatkov zo života, z prírody, prírodných úkazov a javov. Naučiť žiakov pojem prirovnanie, vedieť v literárnych útvaroch nájsť príklady na prirovnanie. Autorská rozprávka – zoznámiť žiakov s pojmom autorská rozprávka. Žiaci čítajú rozprávky nielen v učebnici, ale vyhľadávajú ich aj v časopisoch, v školskej knižnici, doma.

Všimajú si členenie rozprávky ako literárneho útvaru. Vedia vymenovať mená svetových rozprávkarov a názvy rozprávok. Rozšírenie vedomostí o nové literárne útvary ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo. Vedieť, že príslovie obsahuje na konci poučenie. Žiak ho vie výchovne využiť. Naučiť žiakov pojem povesť. Oboznámiť ich s viacerými druhmi povesti. V tomto ročníku je potrebné dbať na vhodný výber. Povesti by mali byť jednoduchšie na pochopenie hlavnej myšlienky a nemali by obsahovať prvky naturalizmu. Výchovné využitie povesti.

Komunikačná zložka - sloh

Písomné členenie listu. Oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis. (V rámci opakovania, zopakovať správne napísanie adresy.) Rozprávanie zážitku z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy (úvod, jadro, záver). Časová postupnosť. Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu, elektronicky, písomne. Vyhľadávanie inzerátov v tlači. Písanie inzerátov. Druhy reklamy. Analýza reklamných textov. Tvorba reklamných textov. Reklamný plagát. Písomná formulácia pozvánky. Žiak vie sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. Pri jej tvorbe žiak uplatňuje motorické zručnosti, aplikačné a tvorivé. Písomne opísať konkrétny predmet. Všimáť si základné prvky z ktorých sa skladá, jeho funkciu, prípadne využitie. Členenie na odseky – úvod, jadro, záver. Naučiť žiakov predstaviť sa prostredníctvom vizitky. Naučiť pojem slova vizitka. Ukázať im názorne ako vizitka vyzerá a aké vizitky poznáme. Čo vizitka obsahuje, aké informácie o človeku. Vedieť tieto informácie napísať.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 3. ročníku:

v jazykovej zložke

- ovládať tlačenú a písanú podobu abecedy, zoradiť slová v abecednom poradí,
- správne pomenovať všetky písmená, v slovníku, encyklopédií alebo telefónnom zozname vyhľadať slovo,
- rozdeľovať slová na slabiky, zo slabík utvoriť slová, vedieť, že spoluhláska l,ĺ a r,ř môže nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku,
- rozoznať a vymenovať obojaké spoluhlásky, vedieť použiť i, í, y, ý,

- zadefinovať vybrané slová, povedať aké i, í alebo ý ý píšeme vo vybraných slovách, rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová, osvojovať pravopis vybraných slov, používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach a v textoch,
- zadefinovať podstatné mená, vedieť sa na ne opýtať správnou otázkou, nájsť ich v cvičeniach, v jednoduchých textoch, rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená, uplatniť správny pravopis vo vlastných pod. menách- osôb, zvierat, miest, obcí, vrchov, riek, štátov, svetadielov....
- poznať funkciu sloviess v texte, tvoriť synonymá,
- zadefinovať prídavné mená, vyhľadať prídavné mená z textu, tvoriť antonymá,
- ovládať krátku definíciu zámen, vymenovať bežne používané zámená v praxi, vyhľadať ich v cvičeniach alebo v texte, používať ich pri komunikácii s inými osobami.

v čítaní a literárnej výchove

- vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré pozná z domu alebo knižnice,
- poznať niektorých významných detských autorov,
- vedieť porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo povedať jej obsah,
- rozoznať poéziu od prózy,
- identifikovať verš v literárnom texte,
- v prozaickom útvare rozoznať odseky,
- vedieť, čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje,poznať pranostiku,svojimi slovami ju vedieť charakterizovať, vyhľadať pranostiku a niektoré najznámejšie si zapamätať
- ovládať pojem ľudová rozprávka, prirovnanie, v texte ho vyhľadať,
- poznať pojem autorská rozprávka, rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, prakticky nájsť príklady autorskej rozprávky, poznať členenie textu rozprávky, pomenovať jej výchovný cieľ, poznať hlavnú a vedľajšie postavy,
- ovládať pojem príslovie a porekadlo, vyhľadať ich v čítanke, povedať výchovný cieľ,
- ovládať pojem povest'.

v komunikačnej zložke - slohu

- rozoznať časti listu, písomne zoštylizovať jednoduchý list, ovládať pravopis oslovenia, podpísať sa svojím menom, prípadne priezviskom,
- vedieť porozprávať udalosť alebo zážitok podľa osnovy, dodržať časovú postupnosť,
- napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky, prostredníctvom korešpondenčného lístka, správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie,
- vedieť vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách, sformulovať krátky inzerát – písomne,
- vedieť vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama, rozlíšiť druhy reklamy, sformulovať krátky reklamný text,
- ovládať prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva), pozvánku primerane graficky ozvláštniť,
- vedieť opísať prvky z ktorých sa predmet skladá, opísať funkciu predmetu,prípadne jeho praktické využitie, opis zostaviť podľa odsekov,
- opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu namaľovanú k nejakému konkrétnemu literárnemu textu (napr. z čítanky, z obľúbenej knihy),
- vedieť sa predstaviť prostredníctvom vizitky, vyrobiť si ju podľa predlohy alebo vlastnej fantázie.

Učebné pomôcky v 3. ročníku

Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ , Čítanka pre 3. ročník ZŠ ,
Mimočítankové čítanie vhodné pre 3. ročník

Obsah predmetu v 4. ročníku

Jazyk slovenský vo 4.ročníku ZŠ sa člení na tieto zložky: **jazykové vyučovanie, čítanie a literárna výchova, slohová výchova**. Týždenne žiaci absolvujú päť hodín jazykového vyučovania, vrátane slohovej výchovy a štyri hodiny čítania.

Jazyková zložka

Vybrané slová, písanie i, í y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások, ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií. Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Slabičné a neslabičné predpony. Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s **i, í** a **y, ý** po obojakej spoluhláske. Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky *f*. Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník). Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvodenie vzorov vo vyšších ročníkoch.

Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné a prívlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá – zopakovať definíciu sloves. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas sloves. Neurčitok. Časovanie sloves. Neohybné slovné druhy. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky – slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Učivo vyvodit' z cvičenia a textov. Naučiť žiakov pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodit' ich z prvotných predložiek s priestorovým významom *na, do, v, s/so, z/zo* Pravopis a výslovnosť predložiek *s/so, z/zo, k/ku*.

Naučiť žiakov identifikovať v texte spojky – vyvodit' z textu, z aktívnej lexiky žiaka. Zameriame sa na najfrekvencovanejšie spojky (*a, ale, keď, aby, že atď.*). Častice – vyvodit' z textu, upozorniť na najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (*áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite* a i.). Citoslovcia – vyvodit' z textu, zo zvukomalebných slov.

Čítanie a literárna výchova

Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra. Spojiť ho s už prebratými pojmami v 3. ročníku ZŠ: poézia a próza a doplniť o pojem dráma. Učivo zdokumentovať na konkrétnych ukázkach slovenskej aj zahraničnej detskej umeleckej literatúry. Poukázať na rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou, žiakov tento pojem neučíme. Pojem divadelná hra. Dramatické umenie – dráma je ďalším literárnym druhom. Realizuje sa v divadle. Dramatickým žánrom určeným najmä detskému príjemcovi je bábková hra, bábkové divadlo (*maňuškové, marionetové, javajkové*). Pojmy bábkového divadla neučiť, iba zopakujeme (opakovanie z 3. ročníka ZŠ). Žiakov oboznámiť s najznámejšími autormi divadelných hier a ich dielami pre deti a mládež. Uviesť príklad divadelnej hry. Naučiť žiakov interpretovať divadelnú hru – dôraz klásť na dramatizáciu. Dramatizáciu realizovať v triede, zahrať si divadelné predstavenie. Viest' žiakov k tomu, aby si vedeli vytvoriť sami divadelnú hru s jednoduchým námetom a pokúsili sa ju aj zahrať. Základné druhy médií. Zavedenie pojmov: rozhlas, televízia a film - kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Znaky, ktorými sa navzájom odlišujú. Využiť poznatky z bežného života dieťaťa. Výchovné využitie - vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa. Niektoré programy (sfilmované príbehy, rozprávky alebo iné dramatické diela) vychádzajú prevažne z umeleckej literatúry, ktorú žiaci poznajú z čítania. Učivo je vhodné prepojiť aj s učivom o divadelnej hre, ktorá sa inscenuje nielen v divadle, ale i v televízii, rozhlase aj filme. Dialóg ako súvislý rozhovor dvoch alebo viacerých osôb, ktoré sú v priamom a vzájomnom kontakte.

Chápať ho najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokresľuje, obmieňa alebo celkom supluje. Napr. namiesto jazykových prostriedkov sa používajú prostriedky mimojazykové napr. gestikulácia, mimika. Členenie textu na menšie jednotky- kapitola , strofa. Rým zvuková zhoda slabík na konci veršov. Pojem: bájka- vymyslený príbeh s výchovným zameraním, v ktorom vystupujú zvieratá alebo neživé predmety, ktoré konajú a hovoria ako ľudské bytosti. Z bájky vždy vyplýva ponaučenie. Najznámejším bájkarom a zakladateľom bájky bol Ezop. V našej literatúre J. Záborský. Naučiť žiakov pojem komiks.

Komunikačná zložka - sloh

Poukázat' na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy. Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo vytvoriť konfliktnú situáciu a následne vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii. Situácia môže byť reálna alebo vymyslená. Opis - neučiť definíciu slohového útvaru. Žiaci sa s opisom ako slohovým útvarom stretli už v 3. ročníku. Vychádzať z vedomostí, ktoré o opise žiaci majú. Zamerať sa na opis osoby, ústne aj písomne . Všimnúť si charakteristické črty a vlastnosti osoby.

Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem, s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie. Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Naučiť žiakov reprodukovať rozprávanie. Dodržať časovú postupnosť deja. Náčrt alebo koncept. Definícia. Vysvetliť na príklade. Realizácia konceptu v praxi. Pojem plagát. Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text. Všimnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať. Pokúsiť sa o vytvorenie plagátu v skupine spolužiakov.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 4. ročníku:

v jazykovej zložke

- žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová,
- vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach,
- vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn,
- vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch,
- získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov,
- rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov,
- vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže ho používať najmä prakticky,
- vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove,
- vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená, uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách, ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená, ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte, určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien,
- rozozná zámená v texte, vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená, vie určiť základné druhy zámen,

- vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie slovíes (osoba, číslo a čas), vie vyčasovať slovesá a určiť u slovíes neurčitok,
- vie triediť slovné druhy na ohybné a neohybné, pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať, vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte,
- ovláda výslovnosť a pravopis predložiek,
- vie používať spojky, pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie a vie ich prakticky používať vo vete,
- menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte, pozná ich funkciu, vie vymenovať aspoň niektoré a použiť ich v hovorenom aj písomnom prejave.

v čítaní a literárnej výchove

- žiak vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. Pojem dráma žiak nemusí ovládať,
- vie recitovať jednu - dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov,
- dokáže predniesť kratšie prozaické dielo, dôraz sa kladie na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese,
- ovláda pojem divadelná hra, vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti, pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier, vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve žiakov,
- pozná pojem rozhlas, televízia, film (médiá), vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlíšiť, pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu, vie kde sídlia, pozná budovu slovenského rozhlasu, slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu (kiná), film v minulosti a dnes, vie, že sa film v minulosti premietal v kinách, v súčasnosti na premietanie filmu slúži aj televízia, prípadne prehrávače DVD, videorekordéry,
- pozná niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré boli sfilmované, vie sa primerane správať v kine,
- vie pojem dialóg, vie kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje, vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať, pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku,
- ovláda pojmy z učebnice v súvislosti z textom, vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu, to isté platí aj o strofe a kapitole, vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly, v učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba, vie ich prakticky v básni vyhľadať,
- ovláda pojem *bájka*, pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry, po prečítaní bajky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje, pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora bajok a tiež pozná meno J. Záborského – nášho významného bajkara,
- ovláda pojem komiks, vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry, vie prečítať dej komiksu, pozná postupnosť deja, vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou, vie usporiadať obrázky podľa sledu deja, vie sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text,

v komunikačnej zložke - slohu

- žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom, pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte, spätne ich vie v texte vyhľadať, k textu vytvoriť osnovu,
- ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať,
- vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť,
- vie diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom, ovláda pojem diskusia, dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnej situácie,
- vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu a pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu, vie sa napr. „pohádať“ so spolužiakom o nejakom probléme ,

- vie charakterizovať opis osoby, ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta, pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby, veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne,
- pozná definíciu cieleného rozhovoru, pozná jeho cudzí názov – interview, vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede,
- ovláda pojem reprodukcia rozprávania, vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní, dodržiava časovú postupnosť- vecí, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver,
- ovláda definíciu konceptu/náčrtu, vie vytvoriť náčrt slohového útvaru ,
- vie zdefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa, vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti, realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.

Učebné pomôcky v 4. ročníku

Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ ,Čítanka pre 4. ročník ZŠ ,
Mimočítankové čítanie vhodné pre 4. ročník

Medzipredmetové vzťahy

- formou prierezových tém – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov,
- formou IKT, ktorú sú aplikovateľné v rámci predmetu SJL – e-mailly, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie v PowerPoint, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internet a pod.,
- formou literárnych vzťahov, napr. hudobná výchova – ľudová pieseň,
- formou realizácie regionálnych prvkov v učive,
- využitím školských, obecných/mestských knižníc,
- organizovaním rôznych súťaží,
- organizovaním exkurzií – návšteva divadiel, kín, múzeí atď.

Vyučovacie metódy, formy a techniky

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Doteraz sa prezentovala prevažne analyticko-syntetická metóda nácviku čítania a písania. V súčasnosti sa považuje za prekonanú, pretože ide o metódu, pomocou ktorej sa žiaci učia čítať a písať na základe drilu (nezvládajú ju najmä žiaci zo sociálne slabšieho prostredia, žiaci rómskej komunity a pod.). Odporúča sa, aby sa učitelia zoznámili s ďalšími metódami nácviku čítania, napr. s metódou syntetickou. Považuje sa za proreformnú, nakoľko výrazným spôsobom uľahčuje samotný nácvik čítania, odbúrava z vyučovania stres a aktivizuje žiakov prostredníctvom originálnych cvičení. Ide o tzv. „učenie hrou“, ktoré kedysi dávno odporúčal aj samotný J.A. Komenský. V rámci čítania a literárnej výchovy sa kladie dôraz najmä na čítanie s porozumením. Je nutné klásť dôraz na ľudovú slovesnosť, na vytváranie kladného vzťahu k materinskému jazyku. Učitelia môžu literárne vedomosti rozširovať aj prostredníctvom doplnkovej (mimočítankovej) literatúry. Žiakom dávajú do pozornosti najlepšie diela detskej pôvodnej (slovenskej) tvorby a tiež klenoty svetovej literatúry.

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

MATEMATIKA

Matematika a práca s informáciami	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	4	4

Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet matematika 1.- 4. roč. ZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Vzdelávací obsah matematika v 1.- 4. roč. ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, početových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla. V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien.

Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú. V tematickom okruhu **Geometria a meranie**, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality. Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadávajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich. Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Ciele učebného predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika v ročníkoch 1. – 4. ZŠ, je naučiť žiakov tým poznatkom, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať, ako aj rozvíjanie tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripraví na samostatné získavanie základných matematických poznatkov a schopností. Na dosiahnutie tohto cieľa, majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov. Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné

požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti. Využívanie pochopených a osvojených pojmov, postupov a algoritmov ako prostriedkov pri riešení úloh.

V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, rozvíjanie numerických zručností žiakov. Na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore. Riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavania nových vedomostí, zručností a postojov, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie. Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.

Obsah predmetu v 3.ročníku

I. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20

Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Návčik násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Riešenie slovných úloh na násobenie.

Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako propedeutika) v obore do 20. Zavedenie delenia. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...) Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Návčik delenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením. Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20. Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

II. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000

Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel oboru do 10 000. Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky. Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave. Číselná os. Nerovnice (propedeutika). Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000.

Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000. Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie.

III. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000

Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky. Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom.

IV. Geometria

Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch. Meranie väčších vzdialeností: približne (napr. krokmi) ,s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: kratšej v centimetroch (milimetroch) ,dlhšej v metroch.

Rysovanie - základné zásady rysovania. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvaru. Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov vo štvorcovej sieti. Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.

V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnou činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla. Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.

Obsah predmetu v 4.ročníku

I. Násobenie a delenie v obore násobilky

Násobenie a delenie v obore násobilky. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...) Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia (propedeutika). Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika). Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom. Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka). Tvorenie textov k numerickým príkladom. Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.

II. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000

Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Sčítanie a odčítanie prir. čísel v obore do 10 000 spamäti. Sčítanie a odčítanie prir. čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami. Skúška správnosti riešenia. Riešenie slovných úloh.

Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložitých slovných úloh v číselnom obore do 10 000. Riešenie slov. úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduch. nerovnic.

III. Geometria a meranie

Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán. Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky. Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice. Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky. Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov. Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1.- 4. ročníku:

- pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie,
- vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné početné výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov,
- zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov ,
- rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a početných výkonoch,
- prestáva mať „strach“ z čísel,
- smelšie kvantifikuje realitu okolo seba,
- sebavedome robí porovnávanie osôb, vecí a udalostí pomocou čísel,
- je spokojný s číselným vyjadrením výsledku, v prípade potreby skontroluje správnosť výpočtu,
- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti ,
- usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke,

- interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
- kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce,
- pozoruje, hľadá a objavuje vzťahy medzi číslami a veličinami,
- vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia,
- vidí potrebu postupného vytvárania primeraných názorov na vzťah matematiky a reality,
- má záujem na zdokonaľovanie svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehĺbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia,
- je pozitívne motivovaný na vytváranie základov svojho osobnostného rozvoja,
- rozozná, popíše, vymodeluje a pomenuje jednotlivé základné prostorové a geometrické tvary,
- pozná, vie popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
- rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
- pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach, nie je ľahostajný k svojmu okoliu, dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí, snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu, je naklonený v jednote používať meranie a výpočet,
- snaží sa o presnosť pri meraní a výpočtoch a vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti,
- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav,
- zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorni ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia,
- rozlišuje a triedi svet okolo seba podľa pravdivosti a nepravdivosti javov,
- nadobúda pocit potreby kvantifikácie javov svojho okolia,
- uvedomuje si dôležitosť triedenia javov a vecí,
- získa potrebu vedieť zdôvodniť pravdivosť alebo nepravdivosť výrokov, situácií.

Vyučovacie metódy, formy a techniky predmetu

Metódy, ktoré sa blížia k objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnejšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Učebnice a pracovné zošity spolu s bežnými školskými zošitmi sú dôležitými prostriedkami práce na vyučovacích hodinách pri plnení domácich úloh a pri príprave na vyučovanie. Učiteľ zadáva domáce cvičenia neformálne a ukladá len také úlohy, o ktorých vie, že ich žiaci v určenom čase dokážu samostatne vypracovať. Aj pri zadávaní domácich prác uplatňuje diferencovaný prístup. Niektoré domáce úlohy môžu byť dobrovoľné a môžu mať problémový charakter, podporujúce iniciatívu, rozvoj schopností a záujem žiakov o matematiku.

Učebné pomôcky

Účinnými prostriedkami pre pochopenie matematického učiva sú učebné pomôcky. Učiteľ využíva učebné pomôcky tak pri vytváraní matematických pojmov a objasňovaní súvislostí medzi nimi, ako aj pri upevňovaní učiva. Dbá o to, aby správne používal zásadu názornosti v závislosti od intelektovej úrovne triedy, aby nebrzdil rozvoj ich abstraktného myslenia, čo je jedným z dôležitých konečných cieľov vyučovania matematiky. Ku komplexnému poznaniu okolitého sveta žiakmi, sa musí budovať jednotný systém poznatkov nielen vnútri samotného didaktického systému matematiky, ale aj vo vzťahu matematiky k ostatným vyučovacím

predmetom. Výrazné väzby sú medzi matematikou a materinským jazykom, prírodovedou, vlastivedou a to v oblasti aplikácií ale aj motivácií. Okrem pracovných zošitov a učebníc sa bude používať podľa potreby aj doplnková literatúra.

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Matematika a práca s informáciami	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	1	1

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Poslaním vyučovania informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme. Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie.

Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch. Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

Obsah predmetu

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- Informácie okolo nás
- Komunikácia prostredníctvom IKT
- Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie
- Princípy fungovania IKT
- Informačná spoločnosť

Učivo v tematickom okruhu **Informácie okolo nás** je kľúčové už aj pre nižšie stupne vzdelávania. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby:

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. získali prvé zručnosti pri kreslení v grafic. prostredí a spracovávaní grafic. informácií,
3. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
4. pochopili spôsoby reprezentácie základných typov informácií (reprez. farieb a obrázkov),
5. pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci:

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom,
4. by mali pochopiť spôsob defín. kľúčového slova, vyhľadávanie podľa kľúč. slova,
5. by mali zvládnuť výber potrebných informácií.

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť:

1. s možnosťami vstupných a výstupných zariadení,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečinkami,
4. s elementárnymi funkciami lokálnej siete a internetu.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali:

1. sa oboznámiť s ukázkami využitia IKT v bežnom živote,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostup. informáciám,
3. viesť k zod. používaniu interakt. médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Oboznámiť sa s PC, ovládať klávesnicu, myš, tlačiareň, skener. Oboznámiť sa s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...). Vytváranie jednoduchých animácií. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkladanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vytváranie, ukladanie, mazanie dokumentu, vytváranie priečinkov. Oboznámenie sa s nástrojmi a prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania sa na internete. Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier. Práca s multimédiami, nahrávanie zvukov.

Získanie základov algoritmickeho myslenia.Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania, prezentovaní projektov.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1.- 4. ročníku:

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,za pomoci učiteľa skenovať, uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho, pracovať s USB kľúčom,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- digitálnym fotoaparátom odfoťiť spolužiaka a fotku uložiť za pomoci učiteľa do priečinku,
- dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarňu,ovládať samostatne výučbový SW,
- orientovať v prostredí jedn. graf. editora,samostatne pracovať s jedn. nástrojmi samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, pracovať s ním , uložiť ho, otvoriť,upraviť alebo dotvoriť,
- vložiť obrázok cez schránku,vytvoriť jednoduchú animáciu v grafickom editore,
- nájsť inf. na inter.,s pomocou učiteľa založiť vlastnú e-mail. schr., e-maily posilať a prijať,
- používať jedn. zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlast. údajov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné,
- napísať v správ. tvare internetovú adresu web. stránky,si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier,
- vytvoriť jednoduchý multimediálny projekt,pracovať v prostredí jedn. text.editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text, samostatne text uložiť a otvoriť, upravovať ,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkkene,upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,pracovať s dvoma oknami – kopírovanie
- z jedného do druhého, narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť,
- zastaviť,zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť, pracovať so slúchadlami,
- zapojenie, hlasitosť,zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,samostatne prezentovať svoju prácu – projekt.

Vyučovacie metódy, formy a techniky

Pri voľbe vyuč. metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a vzťahy v triednom kolektíve tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúč. kompetencie žiakov pre daný predmet. Pri výučbe informat. výchovy využívame najmä: riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), výklad učiteľa, problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach), heuristická metóda (učenie sa riešením problémov), samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom), projektové, zážitkové vyučovanie.

Učebné pomôcky

Počítačová technika, dataprojektor, okrem pracovných zošitov a učebníc z informatickej výchovy sa bude používať podľa potreby aj doplnková literatúra.

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

PRÍRODOVEDA

Príroda a spoločnosť	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	1	1

Charakteristika predmetu

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná veda. Oblasti sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň.

Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody,
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch,
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne,
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním,
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty,
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu,
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú zákl.prír. javy ,
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje,
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Obsah predmetu v 1. – 4. ročníku

je rozdelený do niekoľkých základných tém:

rastliny ,čas,živočíchy,voda,hmota,plynné, kvapalné a pevné látky,rastliny polí a lúk,teplo a teplota, ľudské telo,vlastnosti látok,jednoduché stroje,sily,vesmír.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1.- 4. ročníku:

Spolu s rozvojom poznateľného systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj rozvoj špecifických postojov, ktoré vedú dieťa k uvedomejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojím správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu,
 - dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a živ. prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedec. práce),
 - dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (najmä praktic. prístupom k živým organizmom),
 - dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia),
 - dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).
- Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

Vyučovacie metódy, formy a techniky predmetu

Voľba vyuč. metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlav. kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyuč. cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Hlavne formou hier, priamym pozorovaním a tvorby projektov rozšíriť vedomosti a poznatky žiakov.

Učebné pomôcky

Prac. zošity, učebnice, obrazové materiály, mapy, práca s dataprojektorom, PC,inter. tabuľou....

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

VLASTIVEDA

Príroda a spoločnosť	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	1	1

Charakteristika predmetu

Vlastiveda je predmet, ktorý zahŕňa oblasť vzdelania venovanú poznávaniu svojej vlasti, kraja, regiónu a samotnej obci. Vlastivedné – motivačné poznávanie začína už v detstve, priestor okolo dieťaťa je plný zaujímavých vecí a potrebujú na ne odpoveď . Vlastiveda na 1.stupni ZŠ je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmov z rodnej krajiny (okolie školy a bydliska). S tým súvisí aj poznanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, či už školy alebo partie kamarátov. Poznanie svojej krajiny v časových premenách jednotlivých ročných období s dôrazom na starostlivosť o bezpečnosť a zdravie vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu ale aj celej republiky musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda by mala byť činnostným obsahom . Ideálne je prepojenie vlastivedných vychádzok s inými predmetmi.

Ciele predmetu

Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, rozprávání, pozorovaní, skúmaní, žiaci získavajú vzťah k rodnému kraju – kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku je cieľom, aby žiaci vedeli rozprávať o svojom rodnom kraji (krajine svojho okolia). Pomenovať jeho jednotlivé prvky – časti. Primerane veku odlišiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole.

Pri každej vhodnej téme majú žiaci použiť poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností. Žiaci majú dokázať pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda a čo človek. Rozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní rodného kraja sa žiaci pútavou formou oboznámia so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa odlíšiť ich už na pohľad významné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybranú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach. Výučba vlastivedy v 4. ročníku sa zameriava na zážitkové spoznávanie častí Slovenska. Pre žiakov je pritom dôležité vedieť čítať mapu a rozprávať o obrázkoch, fotkách. Dozvedieť sa pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska. Porovnávať jednotlivé oblasti s rodným krajom. Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu slovnú alebo písomnú navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku, učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť tým, že jednak žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného textu ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb apod. Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie kultúrnej kompetencie, personálnej a interpersonálnej, pretože učebný predmet dáva predpoklady pre tvorbu projektov a tímovej práce .

Obsah predmetu v 3. ročníku

Objavujeme Slovensko - Slovensko moja vlasť

Ako sa vyznať vo svojom okolí, mapa, plán. Príbehy Slovenska na obrázkoch. Slovensko na mape a obrázkoch, internete, knihách, rozprávkach, CD, DVD. Za tajomstvami prírody Slovenska.

Poznávame dejiny Slovenska

Časové súvislosti. Obyvateľstvo Slovenska v historických obdobiach.

Naše starobylé pamiatky a ich krása

Povesti z veľkých a starých miest SR. Svetoznáme pamiatky Slovenska (UNESCO). Slávne hrady, zámky a povesti o nich. Výber podľa učiteľa .

Obsah predmetu v 4. ročníku

Krajina, v ktorej žijeme

Čítanie mapy Slovenska, časová priamka, územné členenie kraja.

Mestá a dediny

Charakteristika mesta a dediny. Krajské mestá.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc

Cestujeme po Bratislave. Cestujeme po Košiciach.

Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch.

Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.

Zaujímavosti zo Slovenska

Baníctvo na Slovensku v minulosti a zaujímavosti s ním spojené.

Tradície a zvyky

Histor. regióny v SR. Zvyky a tradície podľa histor. regiónov. Život v stred. meste. Skanzeny.

V súlade s prírodou

Ideme do hôr – prípravy, hors. služba. Pravidlá bezpeč. správ. sa v horách. Oddychovanie v horách v minulosti a dnes. Prírod. zaujímavosti vytvorené prírodou, človekom.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1.- 4. ročníku:

Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu slovnú alebo písomnú navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo k Slovensku, učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť tým, že jednak žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného textu ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod. Učebný predmet dáva predpoklad pre tvorbu projektov a tímovej práce. Žiaci majú vedieť:

- určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa,určiť svetové strany v krajine a významných objektov v miestnej krajine, pomenovať v okolitej krajine, čo vytvorila príroda a čo človek,
- odlíšiť prírodné prvky od tých vyrobených človekom,
- vymenovať mesiace v roku a určiť kedy – ktorý mesiac sa začína jar, leto, jeseň, zima,
- opísať (alebo porozprávať vlastnými slovami) cestu do školy alebo zo školy domov,
- porovnať rôzne obrázky znázorňujúce územie Slovenska a mapu- ukázať na mape a odlíšiť, tri znaky: rieky – modrá farba, pohoria – hnedá farba a nížiny – zelená farba,
- zapamätať si polohu SR (leží v Európe), ukázať na mape pohoria Tatry, Nízke Tatry, Pieniny a Malú Fatru,opísať podľa obrázkov pohorie (hornatú krajinu, vrchy, doliny) a vymenovať vybrané činnosti človeka v pohoriach,povedať stručne obsah povesti o vybratom pohorí,
- charakterizovať zmeny v prírode cez jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti /zmeny v prírode, dĺžka dňa/, povedať názov svojej obce (i presnú adresu) a opísať ju ,
- opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – ktoré pozná aj vymenovať, blízka rieka, park a i.),
- opísať spôsob života obyvateľov obce,
- vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), opísať, aké činnosti sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci,
- vymenovať a ukázať na mape naše dve najväčšie mestá /Bratislava a Košice /,
- ukázať na mape vybrané hrady a zámky, povedať stručne obsah povesti o vybratom hrade či zámku,opísať významné časti Slovenska, vymenovať ich dominantné vlastivedné osobitosti,
- rozprávať vlastnými slovami obsah povesti , priradiť piesne, básne, povesti, rozprávky.

Vyučovacie metódy, formy a techniky predmetu

Na vyučovacích hodinách vlastivedy využijeme tieto formy výučby:

- a) Metodické formy výučby - sú priamym prejavom danej metódy pri osvojovaní obsahu výučby. Ide tu o metodické usporiadanie obsahu výučby do účelnej formy.
 - dialogické formy (rozhovor, beseda, diskusia) ,demonštračné formy postupu činnosti - ukážky riešenia úloh, ,zostavenia plánu, ukážky predmetov, javov, zobrazení ormy samostatnej práce ,experimentálne a teoretické cvičenie, písomné a grafické práce, riešenie testu, počítačovej prezentácie,
- b) Sociálne formy výučby - pri týchto formách výučby ide o usporiadanie výučby vzhľadom k jej subjektom (učiteľovi a žiakom):
 - frontálna práca ,individuálna práca ,skupinová práca ,diferencovaná práca ,
- c) Organizačné formy výučby
 - vyučovacia hodina ,exkurzia, výlet ,vychádzka ,záujmová činnosť, krúžok ,návšteva výstavy, múzea, či inej inštitúcie ,súťaž, kultúrne vystúpenie ,domáca práca.

Učebné pomôcky

Prac. zošity,učebnice, obrazové materiály, mapy, práca sdataprojektorom, PC,inter. tabuľou,.....

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Umenie a kultúra	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	1	1

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ). Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu. Dobre známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia.

Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať. V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: **vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretované a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami**. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuál. prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotl. hudob. činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osob. zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov. V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Ciele predmetu

Cieľom hudobnej výchovy na 1. stupni ZŠ je nadviazať na hrové činnosti preprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby. Prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniek, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Obsah predmetu v 3.ročníku

Slovenské ľudové piesne , piesne susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c¹ – d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, hudobné hry (hra na ozvenu, otázka – odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické dopĺňovačky).

Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a cvičenia. Jednoduché tance. Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia. Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 3. ročníku:

- vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy,
- vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe,
- vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, mazúrku,
- pohybom správne reagovať na hudbu. Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky,
- realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

Obsah predmetu v 4.ročníku

Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h - d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické dopĺňovačky. Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia. Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes. Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 4. ročníku:

- správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej diatonike,
- vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe,
- vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu,
- podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výraz. prostriedky, ktorými ich realizoval, realizovať minim. 1 hudob.-dramatickú etudu.

Vyučovacie metódy, formy a techniky predmetu

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostne metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol;

špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Učebné pomôcky

Hudobný materiál čerpáme z učebníc Hv pre 1. – 4.ročník ZŠ, rôznych spevníkov ľudových piesní a internetu. Používame hudobné nástroje (klavír, gitara, zobcová flauta, el. varhany) a audiotechniku.

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

TELESNÁ VÝCHOVA

Zdravie a pohyb	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	2	2

Charakteristika predmetu:

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva ku upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku.

Ciele predmetu:

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele sú:

- Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.
- Vnímať zdravie a pohyb. aktivitu ako jeho nevyhnut. súčasť pri formovaní vlastn. zdrav. život. štýlu a jeho uplatňov. v každod. živote. Formovať osob. zodpoved. za vlastné zdravie.
- Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať element. vedomosti a poznatky z TEV a športu pri realizácii pohyb.činností.
- Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

Obsah predmetu

Tematické celky predmetu telesná výchova:

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti 30%
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry 30%
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti 15%
4. Psychomotorické cvičenia a hry 15%
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti 10%

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti: vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe.

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry: vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s her. náčiním, poznať, aplikovať v hre dohod. pravidiel, byť v hre aktívny, prejavovať k nej pozitívny postoj.

Kreatívne a estetické pohybové činnosti: vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe.

Psychomotorické cvičenia a hry: vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia).

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti: vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1.- 4. ročníku:

- správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe,
- ukázať správne tech. predvedenie zákl. lokomócií i zákl. akrob.cvič. v rôz.obmenách,
- uplatniť zákl. lokomócie, porad. cvičenia i gymn. zručnosti v hrách, súťažiach,.....
- pomenovať a poznať zákl. herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realiz. vo výučbe,
- aplikovať v hre dohod. pravidiel, rešpektovať ich, správnu techniku manipulácie s náčiním,
- ukázať a uplatniť správ. techniku herných činností jednotlivca v hrách realiz. vo výučbe,
- využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) ,
- správne pomenovať zákl. gymn. cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe,
- ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov ,
- zladať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navod. potleskom, zvuk. signálom, hudbou,
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach,
- správne pomenovať zákl. polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky,
- ukázať správne zákl. polohy tela a primerane vykonávať psychomot. cv. v rôznych obmenách,
- uplatniť prvky psychomotoriky a psychomot. hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry,
- poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania,
- správne pomenovať základné pohybové činnosti ,
- ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách,
- uplatniť prvky sezónn. pohyb. činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.

Vyučovacie metódy, formy a techniky predmetu

Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaz. počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2–3minútovými aktivizač. cvičeniami na začiatku vyuč. hodín,

- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním,
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania, cvičenia v prírode.

Jednotlivé vyučovacie hodiny môžu byť rôzne vymieňané v rámci TVVP vzhľadom na to, že škola nedisponuje telocvičňou(i keď je materiálne dobre vybavená). Hodiny sa budú realizovať:

1. na školskom dvore, na obecnom futbalovom a umelom ihrisku (preto dvojhodinové vyučovanie- ráta sa s presunom)- priaznivé počasie,
2. v triede ŠKD – nepriaznivé počasie.

Plavecký výcvik býva zväčša realizovaný ako týždňový kurz- termín je len približný, závisí od ponuky (máj- jún).

Učebné pomôcky

Škola je veľmi dobre vybavená športovými potrebami, aj keď nemá vlastnú telocvičňu.

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Umenie a kultúra	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	2	2

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VYV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopností vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahrňuje okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VYV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebaujadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory. Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VYV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu.

Ciele predmetu

- poznávať jazyk vizuálnych médií, poznávať um. diela, svoj zážitok z nich , rozvíjať tvorivosť,
- umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov,
- prostredníctvom VYV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeob. uplatniteľných princípoch,
- formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník,
- vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením, formovať celistvú osobnosť,
- pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Obsah predmetu

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty.

Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1.- 4. ročníku:

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, zákl. priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké model. hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch PC ...),
- zákl. vedomos. o vybr. artefaktoch predhist. umenia, umenia starovek. kultúr, antic. umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť zákl. maliar. a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách,
- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne

spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,

- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania,
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť zákl. operácie s mierkou / veľkosťou zobraz. tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba, za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu),
- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.) ,
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť tech. zákl. usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacer. spôsobmi prostred. štetc. rukopisu (napr. šrafúra, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jedn. techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, s linorez a pod.),
- zvládnuť zákl. model. tvarov, otláčania do mod. hmoty a jedn. odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kreslaciemi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre),
- pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, model. tvaru, jedn. grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednod. tech. postupy a znalosť ich výsled. výrazu
- voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, a pod.),
- vedome používať význ. kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, a pod.) ,
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií, cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- anal.-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb, tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy ,
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom,
- byť otvorený voči experiment. s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postup., motívom a témou,
- voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- byť náklonný k uvedom. hľadaniu vlast. riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie graf. stereotypov na základe podnetov fantázie a vlastného názoru (myslenia),
- byť tolerantný voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,

Vyučovacie metódy, formy a techniky predmetu

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Využijú sa všetky dostupné metódy, formy a techniky tak, aby sa prostredníctvom výtvarnej výchovy formovala celistvá osobnosť kreatívneho a tvorivého žiaka.

Učebné pomôcky

Používať pri práci dostupný moderný výtvarný materiál, učebnice a inú literatúru.

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Človek a svet práce	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	0	1

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach. Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele predmetu

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre vzdelávaciu oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike
2. výchova o technike
3. výchova prostredníctvom techniky

Ciele smerujú k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti, uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách,
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie a život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky, rozvíjaniu osobnostných vlastností, uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraniu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka, zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce, rozvoju morálnych a vôľových vlastností,
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvedávania atď.),
- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunik. systémy, doprava a konštruov.) na veku primeranej úrovni,

- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,
- získavaní pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky,
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti,
- pestovaniu a ošetrovaniu základných druhov rastlín ,
- získavaní využívatel'. prac. skúseností, využívaniu vhod. prac. prostriedkov v bež. živote ,
- naučení sa pracovať v tíme, poznať pravidlá BOZP a poskytnúť pomoc pri úraze,
- pozitív. vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojeniu zákl. prac. zručností a návykov z rôznych prac. oblastí, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Obsah predmetu

Vzdelávací obsah je rozdelený do 5 tematických celkov:

1. Tvorivé využitie technických materiálov

Poznávanie vlastnosti materiálov pomocou porovnávacieho pozorovania, bádania a experiment. nadobudnúť poznatky o techn. materiáloch, s ktorými sa žiaci stretávajú. Poznať, rozlíšiť a popísať štruktúru a vlastnosti technických materiálov. Získať odbornou - špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov.

2. Základy konštruovania

- *Konštrukcie okolo nás*- Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia) pre človeka. Všímanie si celku i detailov. Pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí. Odporúča sa použiť stavebnice s väčšími prvkami a škatule rôznych veľkostí a tvarov.

- *Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie*- Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou.

- *Technické komunikačné prostriedky*- Žiaci sa oboznamujú s hist. i moder. komun. prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako techn. prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi.

- *Technika v doprave*- Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli.

3. Starostlivosť o životné prostredie

- *Črepníkové rastliny a životné prostredie*- Poznávanie a odbor. pomenovanie črep. rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia.

Ošetrovanie črep. rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, ošetrovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnož. rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibulami, hluzami...). Hydrop. pestovanie rastlín.

- *Poznávanie úžitkových rastlín*- Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu). Robiť výstavky poznávaných druhov priebežne (semená, rastliny, konzum.časti,plody), aby žiaci poznali úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach. Zatried. poznáv. druhov zelenín do pest.skupín. Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu.

- *Pokusy a pozorovania*- Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kríčková, hrach). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestov. podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiarničke). Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia .

- *Pestovanie vonkajších okrasných rastlín*- Poznávanie vonkaj. okras. rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpest. priesad, ich vysadzovanie, ošetrovanie.

- *Rez a úprava kvetín do váz*- Poznávanie okras. rastlín vhodných na aranžovanie .Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.

4. Stravovanie a príprava jedál

- Technika v kuchyni – význam.

- Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti.

- Výber, nákup a skladovanie potravín.

Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na potraviny rastlinného pôvodu, potraviny živočíšneho pôvodu, typické potraviny v iných krajinách, potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa, príprava jednoduchého jedla, príprava narodeninovej torty, stolovanie.

5. Ľudové tradície a remeslá

- *Skúmanie vlastnej kultúry*- Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií

- *Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami*- Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. Navrhnutie, vytvorenie ozdôb a doplnkov. Uvažovanie (premýšľanie) o nich význame a využití.

- *Spoznávanie ľudových remesiel*- Žiaci poznávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (napr. drotárstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo ...) Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel. Žiak už v mladšom školskom veku by mal poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Pri poznávaní ľudových tradícií žiak používa rôzne druhy technických a prírodných materiálov. Patrí k nim drevo, drôt, plech, šišky ihličnatých drevín, šúpolie, slama, rôzne druhy papiera. Ľudové remeslá sú pre niektoré lokality Slovenska charakteristické remeslami. Tie sa môžu poznávať v rámci exkurzií, besied s ľuďmi, ktorí sa špeciálne venujú remeslám, návštevou múzeí a vlastnou aktivitou t. j., zhotovením predmetu, ktorý úzko súvisí s ľudovým remeslom.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1.- 4. ročníku:

-poznávať vlastností materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi,

-vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie,

-dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi,

-vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia,

-vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou,

-poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara,...),

- vedieť urobiť technický náčrt,
- poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií,
- poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek,vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu,
- navrhovať optimá. modely z hľadiska konštrukč., technologic., ekonomického a estetického,
- poznať pojmy: el. prúd, el. obvod, zdroj, spotrebič ,rozlišovať vodivé a nevodivé materiály,
- poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu ,vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu,
- poznať zásady bezpečnej mobility ,poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli,
- vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla ,vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla,
- založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavky a pokusy,
- poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov), poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať,založiť jednoduchú množiareňku, poznať jej význam a využitie,
- vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov, poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŽP , vedieť odberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky, vedieť zasadiť do črepníkov (črepníkovať) rozmnožené rastliny,osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín, poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody,spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností, poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach),
- poznať význam predpestovania rastlín,vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín, v pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania a vyhodnotiť ich,
- poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín,vedieť ich zatriediť do pestovateľ. skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky) , dopestovanie okrasných rastlín. Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bez.práce,
- poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie, poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastl. materiálu, osvojiť zákl. pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu, aranžovanie kvetín a okras. rastlín pri význam.príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoloč.),
- žiak vie pripraviť stôl pre jednod. stolovanie ,vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm,
- vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce, vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni,
- žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci,...), vie zhotoviť produkt symbolizujúci tradíciu, pozná jedno remeslo v regióne s bohatou históriou.

Vyučovacie metódy, formy a techniky predmetu

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.Využijú sa všetky dostupné metódy, formy a techniky tak, aby sa prostredníctvom pracovného vyučovania formovala celistvá osobnosť kreatívneho a tvorivého žiaka.

Učebné pomôcky

Používať pri práci dostupný moderný materiál, učebnice a inú literatúru.

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.

ETICKÁ VÝCHOVA

Človek a hodnoty	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	1	1

Charakteristika predmetu

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj soc. zručností/otvor. komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osob. presvedčením a interioriz. etickými normami, vyplývajúcimi z univer. solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangażovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, jej cieľom je rozvíjať progres. hodnot. orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Obsah predmetu

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1. – 4. ročníku:

- sebaúcta, k autonómne cítenie a myslenie,
- vedieť hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla,
- naučiť sa spoznať prvky efekt. komunik., dôvody a prvky prosoc. správania primerané veku,
- spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- zvnútorňovanie prosociálnych hodnôt, postojov a sociálnych noriem,
- rozvíjať sociálne zručnosti,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov

Vyučovacie metódy predmetu

zážitkové metódy-cez zážitk. učenie rozpráv. zážitok, ktorý uchytime rozumom, reflexia-zážitok vyhodnotím

anketové metódy-všetky formy riadeného rozhovoru, rozprávanie v malých skupinách

metódy posilňovaní-sebaposilňovanie, alebo posilňovanie inou osobou, verb., alebo neverb.

metódy disciplinovaním -induktívna disciplína

Učebné pomôcky

Čerpáme z pracovných zošitov ETV pre 1. – 4.ročník. ZŠ. Používame prezentačný materiál, využitie didaktických hier a aktivít ETV.

Hodnotenie predmetu

Absolvoval – neabsolvoval.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Človek a hodnoty	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	1	1

Charakteristika predmetu

Náboženská výchova je utváraná ako predchádzajúce rozhodnutie pre dobro dieťaťa, pre rozvoj najhlbších dimenzií jeho osobnosti. Nakoľko dejiny a kultúra nášho národa stoja na kresť. základe, je samozrejmé toto duchovné bohatstvo spoznávať a rozvíjať súčasne so zdokonaľovaním sa v ďalších oblastiach spoločenského i osobného života.

Ciel predmetu

Cieľom je základná sloboda, dospelosť a samostatné rozhodovanie mladého človeka, podanie základných právd viery, kresťanská orientácia a pochopenie významu sviatostí a liturgie. Vedomostná stránka má spontánne prejsť do výchovného procesu dieťaťa, kde sa postupne buduje a rozvíja jeho kresťanský životný postoj.

Obsah predmetu

Náboženskou výchovou si deti osvojujú vedomosti a skúsenosti, ktoré majú neodmysliteľný vplyv na vytváranie základného náboženského postoja a uvádzanie do praxe v podobe kresťanského životného štýlu. Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky. Spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Bož. zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájom. dôvery. Budovať dôveru k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôver.vzťah s Bohom.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1. – 4. ročníku:

- uvedomovať si vlastnú jedinečnosť, vyjadriť radosť zo života, rozlišovať prejavy,
- sa správne prežehnať, slovné vyjadriť poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom),
- formulovať modlitbu poďakovania, z konkrét. príbehu, vymenovať postavy konajúce dobro,
- na príklade rozlíšiť dobro od zla, odpovedať na otázku z príbehu,
- vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá), formulovať odprosenie,
- citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro, byť pozorný k svetu, ktorý Boh dal človeku,
- sa starať o prírodu (staráť sa o záhradku, nezahadzovať odpadky, hrabať lístie, atď.),
- jedn. spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie, vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny,
- s pomocou učiteľa reproduk. modlitbu Otče náš, definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom,
- písomne vyjadriť modlitbu vďaky (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby,
- s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša,
- reprodukovať modlitbu Zdravas Mária, opísať narodenie Ježiša ako dar Boha človeku,
- vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona), pripraviť darček pre obdarovanie,
- vníma potrebu dávania a prijímania, objavuje svoj duchovný rozmer,
- vnímať premeny v prírode v jar. období a prepojiť ich so slávením veľk. sviatkov,
- jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou,
- s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symboly, nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou,
- jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania,

- objavuje hranice života a smrti v ľudskom živote, je otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu,
- posolstvo biblických textov spája s konkrétnymi situáciami vo svojom živote,
- objavuje kresťanský zmysel slávenia sviatkov, na základe prerozprávania učiteľa reprodukovat' udalosti zoslania Ducha Svätého, vysvetliť bom zmysel cirkvi ako Božej rodiny,
- reprodukovat' modlitbu Sláva Otcu, osvojovať si sociálne zručnosti.

Vyučovacie metódy, formy a techniky predmetu

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodné využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Učebné pomôcky

Pracovné zošity a učebnice, ktoré možno doplniť témami príslušného liturgického obdobia a cirkevných sviatkov.

Hodnotenie predmetu

Absolvoval – neabsolvoval.

ANGLICKÝ JAZYK

Jazyk a komunikácia	3.ročník	4.ročník
Školský vzdelávací program	3	3

Charakteristika predmetu

Cudzí jazyk prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom. Poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci EÚ. Osvojenie si cudzieho jazyka pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce. Cudzí jazyk umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvára podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Cieľ predmetu

porozumieť (počúvať, čítať), hovoriť (ústna interakcia, samostatný ústny prejav), písať, teda poskytnúť žiakom súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa anglického jazyka podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v anglickom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Obsah predmetu v 1- 4.ročníku

Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou, vypočuť si a podať informácie, vybrať si z ponúknutých možností, vyjadriť svoj názor, vyjadriť svoju vôľu, vyjadriť svoju schopnosť, vnímať a prejavovať svoje city, predstaviť svoje záľuby, stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti, ponúknuť a reagovať na ponuku, reagovať na niečo, čo sa má udiť, reagovať pri prvom stretnutí, viesť korešpondenciu, telefonovať, uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti predmetu v 1.- 4. ročníku:

- ziskávať nové vedomosti a zručnosti, opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia pri osvojovaní si anglického jazyka, opísať rôzne stratégie učenia s cieľom pochopiť ich a používať, pochopiť potrebu vzdelávania sa v ANJ,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať rečové zručnosti, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja, udržať pozornosť pri prijímaní poskytnutých informácií, pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách, aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk, využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- rozumieť známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, tieto výrazy a frázy dokáže používať,
- dokáže predstaviť seba aj iných, dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná a o veciach, ktoré vlastní,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť,
- používa iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu, má základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- prejavuje iba obmedzené ovládanie zákl. gramat. štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvoj. repertoáru, ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení zrozumiteľ. pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s cudzincami,
- dokáže odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každod. predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- dokáže vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje,
- dokáže nadviazať zákl. spoločn. konverzáciu tak, že použije jednoduch. spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: dokáže pozdraviť, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať, ospravedlniť sa,..
- dokáže spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- dokáže zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené výpovede, ktoré sú poznamenané mnohými pauzami, nevyhnutnými na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu,
- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,
- rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu, rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty,
- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach, rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,
- dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiály a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,

- rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty,
- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne, dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia, vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej, vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“,
- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať, dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má, vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú,
- rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie, rozumie otázkam a pokynom, jednod. opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť,
- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Medzipredmetové vzťahy

Sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania, pretože zabezpečujú komplexnosť vzdelávania, využívanie aplikačných súvislostí a riešenie problémov, situácií a javov v logickom celku. Anglický jazyk je spojený s ostatnými vyučovacimi predmetmi.

Vyučovacie metódy, formy a techniky

V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne prostriedky (mimika, gestikulácia). Prioritou vyučovania na 1. stupni je počúvanie a rozprávanie. Treba využívať ochotu detí imitovať, pozorovať a porovnávať, pričom treba do procesu zapojiť čo najviac zmyslov. Dôležitou súčasťou sú pohybové aktivity prirodzené v tejto vekovej skupine.

Riadené techniky:

na rozcvičenie a uvoľnenie – spev, tanec, na sústredenia, navodenie situácie – zvuková nahrávka, obrázky, mapy a pod., delenie žiakov na skupiny, demonštrácia rolovej hry, počúvanie zvukovej nahrávky, predvedenie pripravených textov, otázky – odpovede

Čiastočne riadené techniky:

reťazový dialóg, výmena informácií, brainstorming

Vôľové, neriadené techniky:

dramatizácia, rolové hry, rôzne aktívne jazyk. hry, simulovanie-napodobňovanie situácií zo života

Učebné pomôcky

Literatúra- učebnice a pracovné zošity schválené MŠ SR, obrázkové slovníky, encyklopédie, materiálno – technické - PC, internet, CD, DVD, didaktické pomôcky – tabule, obrazový materiál

Hodnotenie predmetu

Klasifikácia.